

7. Снитко Е. С. Онтологические аспекты именованя в контексте проблем современной лингвистики / Е. С. Снитко // Имя : Слово, словосочетание, предложение, текст (именование на различных уровнях языка). – К. : ИСИО, 1993. – С. 39–48.
8. Топоров В. Н. О некоторых теоретических аспектах этимологии / В. Н. Топоров // Этимология 1984. – М. : Наука, 1986. – С. 205–211.
9. Узнадзе Д. Н. Психологические исследования / Д. Н. Узнадзе. – М. : Наука, 1966. – 451 с.
10. Флоренский П. А. Избранные сочинения : в 2 т. / П. А. Флоренский. – М. : Правда, 1990. – Т. 2 : У водоразделов мысли. – 448 с.
11. Шахнарович А. М. Концепция анализа текста Г. В. Степанова : психолингвистическая интерпретация / А. М. Шахнарович // Res Philologica : Филологические исследования (памяти акад. Г. В. Степанова). – М.; Л. : Наука, 1990. – С. 29–31.

Гнаповська Л. В. Онім як знакова сутність: значення, зміст та “семантична пам’ять”.

У статті розглядається специфіка смислової структури власної назви з позиції визнання її згорнутим текстом особливої природи. Екстраполяція методології дослідження тексту на аналіз природи імені дозволила виявити діалектику взаємодії таких категорій, як “значення” та “зміст” у семантичному просторі оніма.

Ключові слова: онім, згорнутий текст, мовний знак, смислова структура, значення, зміст.

Hnapovska L. V. Onym as a Sign: Meaning, Content and “Semantic Memory”.

The article considers the specific features of the semantic structure of a Proper name with respect to viewing the latter as a condensed text. Applying text analysis procedures to studying the nature of an onym has made it possible to reveal dialectic interaction of such categories as “meaning” and “content” within its semantic space.

Keywords: onym, condensed text, language sign, semantic structure, meaning, content.

Государська О. В.

Київський національний лінгвістичний університет

СЕМІОТИЧНА МІКРОМОДЕЛЬ ВІДТВОРЕННЯ ПЛАНУ ВИРАЖЕННЯ ФРАНЦУЗЬКИХ СОМАТИЧНИХ ТЕРМІНІВ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ

У статті крізь призму семіотичної моделі перекладу розглядаються особливості плану вираження французьких і українських соматичних термінів. Оскільки форма продуктів вторинної номінації, утворених відносно недавно, не зазнала суттєвих змін, план вираження соматичних термінів моделює план змісту, виступаючи одним із вирішальних факторів визначення їхнього смислу.

Ключові слова: семіотична мікромодель, соматичний термін, план вираження, план змісту, вторинна номінація.

Тривалий час терміни розглядались у лінгвістиці як окремий вид мовних знаків. Характеризуючись лінійністю на рівні мовлення і парадигмальністю на рівні мови, змінюваністю у діахронії і статичністю у синхронії, довільністю у зв’язку означального з означуваним і вмотивованістю в плані номінації, що відбувається на базі іншого об’єкта, терміни протиставлялись іншим знакам за чіткою симетричністю планів вираження і змісту. Однак дослідження використання термінів у реальних текстах, здійснені А. М. Барановим [3], В. П. Даниленком [9], Л. М. Русиновою [15], Г. А. Івановою [11] та ін., свідчать про наявність полісемічних, омонімічних і синонімічних термінів.

При перекладі французьких термінів українською мовою постають дві проблеми: асиметрія, яку В. Г. Гак пояснює недорозвиненістю французької словотворчої бази і низькою швидкістю очищення семантичних парадигм французьких термінолексем [8, с. 223]; та розбіжність в обсязі понять, пов'язана О. Б. Бушевим з оригінальністю процесу структуризації і категоризації інформації різними етносами [6, с. 124].

З метою перенесення абстрактних ментальних актів у площину матеріальності й конкретності до сучасного перекладознавства було залучено термін модель і метод моделювання. Серед моделей перекладу, створених за останні п'ятдесят років, найпоширенішими вважаються інформативна, ситуативно-денотативна, комунікативна, теорія рівнів комунікації. Спільним у вищезазначених теоріях є їхня спрямованість на пошук міжмовних еквівалентів, який не відбиває механізмів здійснення якісного перекладу. Семіотична модель перекладу є реакцією на необмежений вплив таких теорій та може претендувати на статус універсальної, адже не залежить від видів, типів, форм перекладу, працює як на знаковому, так і на суперзнаковому рівнях, оскільки одиницею перекладу в ній виступає транслатема – комунікативно значимий елементарний смисл.

Мета статті – визначити особливості відтворення плану вираження французьких соматичних термінів українською мовою крізь призму семіотичної моделі.

Завдання:

- обґрунтувати функціональну універсальність і продуктивність семіотичної моделі перекладу;
- зіставити формальну організацію французьких і українських терміносполучень із соматичним компонентом;
- визначити ступінь впливу плану вираження соматичних термінознаків як продуктів вторинної номінації на їхній план змісту.

Семіотична модель перекладу як умовне відображення здійснення процедури перекладацького процесу, в основі якого лежить твердження про те, що переклад – відтворення смислу, вираженого знаками мови оригіналу, у знаках мови перекладу [14, с. 108]. Згідно з семіотичною моделлю, головним завданням перекладача є визначення інтерпретанти первинного тексту і її відтворення в кінцевому тексті. У процесі перекладу має бути створений знак, здатний надати адресату максимально повну інформацію, закладену в тексті оригіналу [2, с. 115].

Білатеральність знака передбачає наявність двох семіотичних мікромоделей – змісту і вираження. Базуючись на принципах когнітивно-комунікативного підходу до вивчення перекладу, можемо виділити в роботі перекладача два основні етапи. На першому – перекладач відновлює закладені автором зв'язки між окремими елементарними смислами, які наповнюють текст. На другому – перекладач обирає такі форми серед засобів мови перекладу, які, перебуваючи в певному сполученні чи зближенні, дозволили б відбити відновлений смисловий фрагмент.

У формотворенні французької та української спеціалізованої лексики є чимало спільних рис. По-перше, варто відзначити, що більшість технічних терміноодиниць підживлюються соматичним джерелом. Причина цієї тенденції є зрозумілою: створюючи різноманітні технічні прилади, людина намагається замінити ними себе, тому найменування їхніх складових є результатом зіставлення із часинами людського тіла як на мисленневому, так і на мовному рівнях [9, с. 12–14]. По-друге, з метою конкретизації та уникнення багатозначності відсоматичних термінів, останні входять до складу аналітичних конструкцій [19, с. 32], що найчастіше складаються з двох повнозначних компонентів – виразника загальної характеристики технічних елементів

(їхньої форми, особливостей будови, головних функцій тощо) і виразника конкретної інформації про них, що спрямована на розрізнення механізмів, схожих за загальними ознаками (їхнє призначення, спосіб використання тощо).

На спосіб синтаксичного зв'язку компонентів термінологічних словосполучень суттєво впливає приналежність досліджуваних мов до різних видів типологічних класів: у французькій мові для вираження граматичного значення використовуються спеціальні службові слова, а в українській – словозміна. Більшість французьких терміносполук із соматичним компонентом творяться за такими моделями: *соматичний іменник + прийменник + термінологічний іменник (без артикля)*, *соматичний іменник + прийменник + термінологічне дієслово (в інфінітиві)*. Для українських аналітичних термінів є характерною дещо інша будова: *термінологічний прикметник + соматичний іменник*. Зазвичай, така невідповідність не впливає на план змісту і не створює проблем при перекладі.

Оскільки термінологічні конструкції є продуктами вторинної номінації, утвореними відносно недавно (протягом ХХ століття), їхній план вираження здебільшого досить чітко відтворює процес усвідомлення відповідних понять. Найменування нового елемента дійсності формується під впливом тих денотатів, що брали участь в його усвідомленні [5, с. 99–100]. На мовному рівні зазначений процес відбивається шляхом утворення образних метафор, що згодом, втрачаючи експресивність, стають номінативними [1, с. 358].

Якщо форми, покладені в основу номінації знака, можуть бути розпізнані, їхнє смислове навантаження безпосередньо вказуватиме на об'єкти, що брали участь у процесі усвідомлення елемента дійсності, мовним відбитком якого є досліджуваний знак [29, с. 299], і ті ядерні смисли, які було закладено в його основу. За неможливості встановлення джерел формування плану вираження знака можна розраховувати лише на його власний план змісту і здатність перекладача до здійснення правильного відбору ядерних смислів, потрібних йому для відновлення елемента дійсності, якому цей знак відповідає.

Продемонструємо використання семіотичної моделі на прикладі верифікації адекватності перекладу французьких семіотичних термінів, що пропонуються як варіанти перекладу рос. *фрезерная головка* / укр. *фрезерна головка* у термінологічних словниках. По-перше, перевіримо відповідність пари фр. *tête de fraisage* / укр. *фрезерна головка*. У плані вираження зазначені терміносполучення є частковими еквівалентами. Головним компонентом їх є соматичний іменник (фр. *tête* / укр. *головка*) із первинним значенням “*extrémité supérieure du corps de l'homme et extrémité antérieure du corps de nombreux animaux contenant la bouche, le cerveau et les principaux organes sensoriels*” [21] / “частина тіла людини або тварини, в черепі якої міститься головний мозок” [16, с. 109].

Залежний компонент і у фр. *tête de fraisage*, і в укр. *фрезерна головка* є суто термінологічним – вказує на відношення деталі до процесу обробки металевих поверхонь, деревини й інших твердих матеріалів [16, с. 642], проте виражений він по-різному: в українській мові – за допомоги прикметника, у французькій – іменника із прийменником *de*. Однак, незважаючи на формальну нееквівалентність, фр. *de fraisage* і укр. *фрезерна*, є функціонально співвідносними, адже французький іменник, ужитий без артикля із прийменником *de*, частково втрачає субстантивні характеристики і набуває ад'єктивних [22, с. 48].

Для репрезентації інформації про загальні характеристики вузла в українській і французькій мовах застосовано однаковий прийом – залучення до складу термінознака соматичного компонента із первинним значенням “частина тіла людини або тварини”

[16, с. 109] / “extrémité supérieure du corps de l’homme...” [21]. Такий вибір продиктовано наступним фактором: фрезерна головка для верстата є так само найважливішою частиною, як і голова для людського тіла, оскільки включає робочий інструмент, що здійснює фрезерування.

Термінологічні компоненти українського і французького аналітичних словосполучень уточнюють специфіку вузла, виділяючи його з-поміж інших частин верстата. Залежно від розуміння складу фрезерної головки компоненти укр. *фрезерна* і фр. *fraisage* вказують на близькість або включення фрези до досліджуваного механізму. І український прикметник *фрезерна*, і французька аналітична конструкція *de fraisage*, хоча й не виявляють абсолютно різнопланових значень, репрезентують семантичні модифікації – ‘той, що має фрезу’, ‘пов’язаний із застосуванням фрези’, ‘одержаний за допомогою фрези’, вимагаючи від перекладача обов’язкового введення терміна у словосполучення задля отримання вірної інтерпретації. Визначення термінів підтверджують висновки, зроблені на базі форми: “ensemble comportant la fraise et sa commande qui est réglable ou orientable suivant deux ou trois coordonnées selon le type de machine” [26] (укр. перекл. ‘вузол, що включає фрезу та її привод і регулюється чи скеровується двома або трьома координатами згідно з типом верстата’).

Окрім фр. *tête de fraisage* лексикографічні джерела також надають інші можливості відтворення рос. *фрезерная головка* / укр. перекл. *фрезерна головка* французькою мовою, що потребують перевірки. Фр. *tête-fraise* (скорочений варіант від фр. *tête de fraise*) розміщено першим з двох варіантів (другим йде фр. *tête de fraisage*) рос. *фрезерная головка* у виданні “Русско-французский политехнический словарь” [13, с. 623], а відтак, цей термін має бути поширенішим. Однак винайдений він був лише у двох оригінальних текстах [30], [24] і в одному з текстів, перекладених французькою мовою з російської [23], значно поступаючись за частотністю використання фр. *tête de fraisage*. Аналіз отриманих матеріалів показав, що під фр. *tête-fraise* мається на увазі не *фрезерна головка*, а *головка фрези*, що безпосередньо здійснює обробку різноманітних матеріалів [30]. Про цю особливість терміна свідчить і його план вираження: замість фр. *fraisage* у ньому використаний термінологічний компонент фр. *fraise*, тобто ця головка є частиною не верстата, а робочого інструмента. Цей факт надає підстави не вважати фр. *tête-fraise* адекватним смисловим відповідником укр. *фрезерна головка*.

Еквівалентами аналітичного словосполучення *appareil à fraiser* у французько-російських термінологічних словниках виступають рос. *фрезерная головка*, рос. *фрезерное устройство* [12, с. 43]; рос. *фрезерное устройство* [4, с. 35]; рос. *устройство по приданию извивистости (волокну, пряже)* [18, с. 51]. Для українських спеціалістів теміносполуки *фрезерний пристрій* і *фрезерна головка* є близькими, але не ідентичними. Основна різниця між ними полягає в тому, що *фрезерний пристрій* є окремим, незалежним апаратом, а *фрезерна головка* – складовою певного верстата чи пристрою. Для французів відсутність розмежування зазначених понять є потенційно допустимою з огляду на широкий обсяг смислового навантаження фр. *appareil*, що тлумачиться як “objet, machine, dispositif électronique, mécanique etc. formés d’un assemblage de pièces destinées à fonctionner ensemble” [21] / укр. перекл. “об’єкт, верстат, електронний чи механічний прилад та ін., що є сукупністю деталей, призначених функціонувати разом”. Уточнення фр. *appareil* конструкцією *à fraiser* вказує на сферу використання механізму, але не надає точного уявлення, про що саме йдеться: окремий вузол верстата чи весь пристрій у цілому.

Дослідження текстів французьких інструкцій до різноманітних приладів, складовою частиною яких є фреза, показало, що тільки рос. *фрезерное устройство* / укр. *фрезерний пристрій* можна вважати адекватним смисловим еквівалентом фр.

appareil à fraise (наприклад, прилад для фрезерування поручнів [27], фрезерний пристрій для обробки металу у стоматологічній лабораторії [25]. Текстів із використанням фр. *appareil à fraiser* як відповідника укр. *фрезерна головка* знайдено не було.

Еквівалентом терміносполучення *plateau fraiseur* у французько-російському словнику з машинобудування пропонується рос. *фрезерная головка (со вставными ножами)* [4, с. 401], що є не зовсім вірно, оскільки ножі вставляються не в головку, а безпосередньо в різальний інструмент – фрезу (наприклад, [20], [7, с. 17]). Отже, більш точним варіантом перекладу фр. *plateau fraiseur* слід вважати рос. *фреза (со вставными ножами)* / укр. *фреза (зі вставними ножами)*, і відтак, фр. *plateau fraiseur* не може бути адекватним смисловим еквівалентом рос. *фрезерная головка* / укр. *фрезерна головка*.

Цікавим є формування фр. *plateau fraiseur*: його головне слово (фр. *plateau*) утворене шляхом перенесення за формою географічної назви на позначення “surface plane ou faiblement accidentée d’origine structurale ou érosive, disséquée par le réseau hydrographique” [21] / укр. перекл. ‘плоскої чи злегка нерівної поверхні структурного чи ерозійного формування, порізаної гідрографічною мережею’; залежний компонент (фр. *fraiseur*) із базовим значенням “ouvrier (-ère) capable d’exécuter des pièces à la fraiseuse, d’après un plan” [21] / укр. перекл. ‘працівник, що здійснює обробку деталей на фрезерному верстаті згідно з планом’ у сполучі із фр. *plateau* набуває семантики “той, що здійснює фрезерування”, розкриваючи інформацію про процес.

Фр. *support à fraiser*, еквівалентами якого у виданні “Французско-русский политехнический словарь” пропонуються рос. *фрезерний суппорт* і рос. *фрезерная головка* [18, с. 718], у сучасних французьких спеціалізованих текстах виявлено не було. Однак, не беручи участь у формуванні сталого аналітичного терміна фр. *support*, в основі семантичного навантаження якого лежить сема ‘опора’ [21], активно вживається для позначення елемента фрезерного верстата у ролі опори фрезерної головки (наприклад, [28]). У російській та українській спеціалізованій літературі також розмежовуються терміни *супорт* і *фрезерна головка*, яка переміщується за допомогою супорта [17, с. 442]. Звідси випливає, що фр. *support* не може виступати смисловим повним еквівалентом укр. *фрезерна головка*.

Отже, усвідомлюючи, що головне при перекладі – точно відбити смисл оригінального терміносполучення, вважаємо за необхідне наголосити на важливості здійснення аналізу його плану вираження, адже набір складових компонентів вказує на шлях номінації певного продукту вторинної номінації і моделює його план змісту. Звісно, висновки про адекватність перекладу терміна, базуючись лише на формальній організації, не є остаточними, однак її ігнорування здебільшого є причиною існування ряду неточностей, які продовжують залишатися в термінологічних словниках і текстах перекладу.

Перспективами подальших досліджень є аналіз плану змісту французьких і українських соматичних термінів.

Л і т е р а т у р а

1. Арутюнова Н. Д. Язык и мир человека / Нина Давидовна Арутюнова. – М. : Языки русской культуры, 1999. – 896 с.
2. Базылев В. Н. Семиотическая модель перевода / В. Н. Базылев // Политическая лингвистика : [науч. журн.] / [глав. ред. А. П. Чудинов]. – Екатеринбург : Изд-во Уральского гос. пед. ун-та, 2008. – Вып. 1(24). – С. 115–118.
3. Баранов А. Н. Введение в прикладную лингвистику / Анатолий Николаевич Баранов. – М. : Едиториал УРСС, 2001. – 360 с.

4. Башкиров И. А. Французско-русский словарь по машиностроению / И. А. Башкиров, Д. Я. Коганов ; [под. ред. И. В. Петрова]. – М. : Русский язык, 1974. – 600 с.
5. Берестнев Г. И. Семантика русского языка в когнитивном аспекте : [учеб. пособие] / Геннадий Иванович Берестнев. – Калининград : Изд-во КГУ, 2002. – 157 с.
6. Бушев А. Б. Лингводидактика перевода военного термина / А. Б. Бушев // Вестник военного университета / [глав. ред. А. А. Курдюк]. – М. : Изд-во ВУ МО РФ, 2009. – № 3 (19). – С. 123–129.
7. Виговський Г. М. Розробка конструкції комбінованої торцевої фрези для одночасної обробки паралельних плоских поверхонь деталей / Г. М. Виговський, О. А. Громовий, В. В. Ковальов, О. В. Мельник // Процеси механічної в машинобудуванні / [гол. ред. М. В. Новіков]. – Житомир : ЖДТУ, 2012. – Вип. 2. – С. 15–32.
8. Гак В. Г. Языковые преобразования / Владимир Григорьевич Гак. – М. : Школа “Языки русской культуры”, 1998. – 768 с.
9. Государська О. В. Соматизми як засоби відображення наївної і наукової картин світу : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.17 “Порівняльно-істричне і типологічне мовознавство” / О. В. Государська. – Київ, 2011. – 19 с.
10. Даниленко В. П. Лексико-семантические и грамматические особенности слов-терминов / В. П. Даниленко // Исследования по русской терминологии : [сб. ст.] / [отв. ред. В. П. Даниленко]. – М. : Наука, 1971. – С. 7–67.
11. Иванова Г. А. Синонимы в терминологической системе метаязыка лингвистики / Г. А. Иванова // Вестник Нижегородского университета им. Н. И. Лобачевского. Серия “Филология” / [отв. ред. Л. И. Ручина]. – Н. Новгород : Изд-во НГУ, 2011. – № 6 (2). – С. 199–203.
12. Колпакова Г. М. Новый французско-русский политехнический словарь. Ок. 70 000 терминов / Г. М. Колпакова. – М. : РУССО, 2006. – 712 с.
13. Колпакова Г. М. Русско-французский политехнический словарь. Ок. 70 000 терминов / Г. М. Колпакова. – М. : АБВУУ Press, 2009. – 679 с.
14. Нелюбин Л. Л. Толковый переводческий словарь / Л. Л. Нелюбин. – [5-е изд. стереотип]. – М. : Флинта : Наука, 2011. – 320 с.
15. Русинова Л. Н. О некоторых вопросах упорядочения и стандартизации терминологии (терминологическая синонимия) / Л. Н. Русинова // Термины в языке и речи / [под ред. Б. Н. Головина]. – Горький : Изд-во ГГУ, 1985. – С. 25–32.
16. Словник української мови : у 11 т. / [гол. редкол. І. К. Білодід]. – К. : Наук. думка, 1971. – Т. 2. : Г–Ж / уклад. П. П. Доенко, Л. А. Юрчук [та ін.]. – 1971. – 547 с.; Т. 10. : Т–Ф / уклад. А. А. Бурячок, Г. М. Гнатюк [та ін.]. – 179. – 658 с.
17. Технология конструкционных материалов : учебник [для машиностроительных специальностей вузов] / А. М. Дальский, И. А. Арутюнова, Т. Барсукова [и др.] ; [под. общ. ред. А. М. Дальского]. – М. : Машиностроение, 1985. – 448 с.
18. Французско-русский политехнический словарь / [под ред. П. Е. Турчина]. – [2-е изд. стереотип.]. – М. : Сов. энциклопедия, 1970. – 836 с.
19. Чуєшкова О. В. Аналітичні номінації в економічній терміносистемі (структурно-типологічний аспект) : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / О. В. Чуєшкова. – Х., 2002. – 200 с.
20. Débroussaillage, dessouchage, fauchage [Ressource électronique]. – COREAT [site]. – Régime d'accès : <http://derasement-accotement.fr/>
21. Dictionnaire de français LAROUSSE [Ressource électronique]. – Editions Larousse [site]. – Régime d'accès: <http://www.larousse.fr/dictionnaires/francais-monolingue>.
22. Dragan E. Grammaire théorique de la langue française. Cours théorique / Elena Dragan. – Bălți, 2012. – 115 s.
23. Fraise à bague rotative à chargement frontal WO 1996019310 A2 [Ressource électronique]. – IFI CLAIMS Patent Services [site]. – Régime d'accès : <https://www.google.com/patents/WO1996019310A2?hl=ru&cl=fr>.
24. Fraise circulaire 380/381 [Ressource électronique]. – Horn S.A.S. [site], 2015. – Régime d'accès : <http://www.horn.fr/produits/fraisage>.
25. Fraiseuse Paramil 3. REF 094-220-00 [Ressource électronique]. – Dentaurum GmbH & Co. KG [site]. – Régime d'accès : <http://www.dentaurum.de/files/989-891-00.pdf>.

26. Grand dictionnaire terminologique [Ressource électronique]. – Office québécois de la langue française [site]. – Gouvernement du Québec, 2012. – Régime d'accès : <http://www.granddictionnaire.com>.
27. L'appareil à fraiser les mains courantes FG 308 [Ressource électronique]. – DMB WebStore [site]. – Régime d'accès : http://www.dmb-webstore.com/images/rep_articles/documents-joint/473b9303-bda5-e065-cd98-efc65b1111b4.pdf.
28. L'usinage sur la fraiseuse [Ressource électronique] // Electromécanique de systèmes automatisés. – Institut national de formation professionnelle [site]. – INFP, 2011. – Régime d'accès : http://infp.gouv.ht/Matdidact/fiche_pdf_fr/mecanique/1453_15_Chap5_1_6.pdf.
29. Pynte J. The time course of metaphor comprehension: An event-related potential study / J. Pynte, M. Besson, F. Robishon, J. Poli // Brain and Language. – 1996. – No 55. – P. 293–316.
30. Tête fraise [Ressource électronique]. – ASSAINIPIECES SERVICES [site] / [responsable du site M. Tourseil]. – Régime d'accès : <http://www.assainipieces-services.fr/en/catalogue-produit/flexibles-tuyaux-tetes-de-curage-et-accessoires/scouring-head/tete-fraise-detail>.

Государская О. В. Семиотическая микромодель воссоздания плана выражения французских соматических терминов в украинском языке.

В статье сквозь призму семиотической модели перевода рассматриваются особенности плана выражения французских и украинских соматических терминов. Поскольку форма продуктов вторичной номинации, образованных относительно недавно, не претерпела существенных изменений, план выражения соматических терминов моделирует план содержания, выступая одним из решающих факторов определения их смысла.

Ключевые слова: семиотическая микромодель, соматический термин, план выражения, план содержания, вторичная номинация.

Gosudarska O. V. Semiotic micromodel of French somatic terms signifier representation in Ukrainian language.

This article deals with the peculiarities of French and Ukrainian somatic terms signifier through the prism of the semiotic translation model. As the form of secondary nomination products created relatively recently has not significantly changed, the somatic terms signifier models the signified being one of the decisive factors of their meaning determination.

Keywords: semiotic micromodel, somatic term, signifier, signified, secondary nomination.

Гринюк О. С.
Національний педагогічний університет
імені М. П. Драгоманова

СЛОВОТВІРНІ ВЛАСТИВОСТІ ТВІРНИХ ОСНОВ
(на матеріалі афіксальних віддієслівних іменників
сучасної німецької мови)

У статті розглядаються словотвірні властивості та потенційні можливості дієслівних основ, фактори, які впливають на потенцію таких основ, та досліджуються структурні типи дієслівних основ афіксальних віддієслівних іменників на позначення дії.

Ключові слова: акт словотвору, словотвірна модель, твірна основа, похідна основа, словотвірна потенція.

Сучасна теорія словотвору продовжує вивчати конкретні акти творення слова, які здійснюються відповідно до наявних у кожній мові словотвірних моделей, елементами яких є твірна основа і словотворчий афікс.

“Основа – це звуковий відрізок, який здатний бути базою для словотвору та словозміни і може збігатися з самостійно функціонуючим словом чи бути його